

**ОБРАЗАЦ**

**ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕКСТА НАЦРТА ПЛАНА КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА ЗА АГЛОМЕРАЦИЈУ БОР**

**Орган/организација/заинтересовано лице: Друштво младих истраживача Бор**

**Седиште и адреса: З. Октобра 71, 19210 Бор**

**Име и презиме лица које доставља предлоге: Драган Ранђеловић**

**Контакт телефон: 064 230 96 01**

**Е-пошта: kancelarija@mibor.rs**

**Датум: 9.6. 2023.**

**Начелне примедбе на текст Нацрта Плана квалитета ваздуха за агломерацију Бор**

У оквиру јавне расправе о нацрту Плана квалитета ваздуха агломерације Бор, Друштво младих истраживача Бор је поводом обележавања Светског дана заштите животне средине организовало је трибину на којој је расправљано о тексту нацрта. Присутни су поставили већи број питања од којих је највећи број обрађен у нацрту Плана, и на које су присутни представници обрађивача Плана и Канцеларије за животну средину ГУ Бор дали одговоре. Посебно су потенциране потребе јачања здравствене службе, организације саобраћаја, контроле концентрата који се топи у металрушким погонима, рекултивације деградираних простора и др.

**Оцењено је да је План детаљно и веома аналитички припремљен.**

**Обзиром на дужи период изrade Плана неке активности су већ започеле те код планираних мера треба амбициозније поставити циљеве које треба постићи.**

**Нека побољшања односно циљеви појединих мера не могу се дефинисати као проценат побољшања ( например мера 4.1.4. и 4.4.1 , 4.4.4 и слично ) те треба у свим таквим случајевима у коначном тексту изоставити проценте јер се ради о квалитативним а не квантитативним циљевима.**

**Надаље редовно пратити нове изворе загађења ваздуха, например Кречане Заграђе и др. и допуњавати План квалитета ваздуха агломерације Бор.**

**У наредном периоду, када буде израђен Интегрисани национални енергетски и климатски план и у новом Плану заштите животне средине града Бора буду дефинисани циљеви и мере прилагођавања климатским променама, биће неопходно иновирати одговарајуће делове Плана квалитета ваздуха агломерације Бор.**

#### **Примедбе у појединостима (наводе се примедбе на конкретне чланове Нацрта Плана квалитета ваздуха за агломерацију Бор**

- 1. У текстуалном прилогу 2. Списак мера које треба предузети, 2. Мере за смањење суспендованих честица, мера 2.1.1 Високе емисије суспендованих честица са напуштених површинских копова, одлагалишта и флотацијских јаловишта, постављени проценат побољшања до 2027. године треба повећати са 20% на 50%. Као надлежну организацији и извор финансирања додати и компанију ЗиЈин Копер Србија. Ова мера значајна је и са аспекта прилагођавања климатским променама.**
- 2. У мери 4.4.4. Неадекватан проступ изради и примени докумената јавне политике и сличним мерама изоставити проценте побољшања јер је неприменљиво.**
- 3. У тачки 6.2 Национални ниво на стр. 81. преформулисати реченицу**

- „Започете активности на изради националног плана заштите ваздуха“ у „Започете и окончане активности ...“ или „Донет Национални програм заштите ваздуха у Републици Србији за период од 2022. до 2030. са Акционим планом“. Треба додати још једну алинеју: „Започета израда Интегрисаног националног енергетског и климатског плана“. Слично исправити и у 6.4.2 Примена националних мера
4. У 6.1.2 на крају текста додати да је започета израда новог Плана заштите животне средине града Бора, којим се настављају досадашњи ЛЕАП-и.

#### **Образложение предлога за унапређење Нацрта Плана квалитета ваздуха за агломерацију Бор**

- 1. Започети процеси интензивне рекултивације у 2022. које реализације компанија ЗиЈин показују да се ова активност може брже реализовати уз добру организацију и улагање значајних средстава. Зато је потребно ову активност подржати и амбициозније поставити планирано побољшање на 50% до 2027.**
- 2. Део мера се мора реализовати и пратити не кроз процентуално побољшање већ кроз комплетну реализацију ( например Формирање и функционисање медицине рада у мери 4.1.4. и слично).**
- 3. Национални Програм заштите ваздуха са Акционим планом је донет крајем децембра 2022. и коришћен у изради овог Плана квалитета ваздуха за агломерацију Бор. До краја ове године биће донет Интегрисани национални енергетски и климатски план, чија је израда започета, те ће после тога бити неопходно усаглашавање и допуна овог Плана квалитета ваздуха агломерације Бор.**
- 4. Органи града Бора донели су одлуку о изради новог Плана заштите животне средине града Бора, обзиром да је период важења претходнох ЛЕАП-а истекао, формирали радну групу за израду и праћење реализације овог Плана, изабрали обрађивача Плана и др.**

